

วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือเพื่อประเมินและสำรวจปัญหาของระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์โคนมในประเทศไทย ตลอดจนเสนอแนวทางที่เหมาะสมต่อระบบการควบคุมภายใน นอกจากนี้ยังมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในกับผลการดำเนินงานและทุนดำเนินงาน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ โดยมุ่งศึกษาระบบการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ใช้สถิติเชิงพรรณนา การทดสอบค่าสัดส่วนประชากรโดยใช้ Z test และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงกลุ่มโดยใช้ Pearson Chi-square ในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการศึกษาพบว่าในมุมมองของผู้สอบบัญชี สหกรณ์โคนมมีประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในอยู่ในระดับปานกลางและมีปัญหาในองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านคือสภาพแวดล้อม การควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามและประเมินผล ส่วนในมุมมองของพนักงานสหกรณ์เห็นว่าความมีประสิทธิผลอยู่ในระดับสูงและระบบการควบคุมภายในโดยทั่วไปไม่มีปัญหา สำหรับการศึกษาคือความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในกับผลการดำเนินงานและกับทุนดำเนินงานพบว่าไม่มีความสัมพันธ์ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในจะเน้นที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพราะเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อระบบการควบคุมภายในและนำไปสู่การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

The objectives of the research are to assess and investigate problems of the internal control systems of Dairy Cooperatives in Thailand. The research also provides suggestion about appropriate guidelines for internal control systems. Moreover, the research includes the study of the relationship between the effective of the internal control systems, the operating income and the operating capital.

This is a survey research which consists of two parts of data. They are primary and secondary data. The study concentrates on the internal control systems which follow the concepts of COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission). The author uses descriptive statistic, Z test for the proportion of population test. The analysis of relationship between group variable is made by using Pearson Chi-square .

As the results, in the auditors' point of view, Dairy Cooperatives' effectiveness of the internal control systems is moderate and has five problems of control environment, risk assessment, control activities, information and communication, and monitoring and evaluation. In the view of Dairy Cooperatives' employees, the effectiveness is high and there is not any problem in general internal control systems. However, it is found that there are no relationships both between the effectiveness of the internal control systems and operating income, and also between the effectiveness of the internal control systems and operating capital. The suggestion for the internal control improvement is to focus on the development of the human resources because it is the most important factor that will lead to the efficient management.